

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.6.38.2026.AS

**Pani
Sabina Baryluk
Dyrektor
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wińsku
pl. Wolności 13
56-160 Wińsko**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 6 sierpnia 2026 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, września 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wińsku ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Sabina Baryluk zatrudniona na stanowisku Dyrektora GOPS w Wińsku od dnia 13 stycznia 2025 r. W okresie od 13 stycznia 2015 r. do 12 stycznia 2025 r. zatrudniona była na stanowisku Kierownika GOPS.
Zakres kontroli	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 1 czerwca 2026 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ² , 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ³ . Plan kontroli na I półrocze 2026 r. (PNK-K.430.2.2025.TS) zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 22 grudnia 2025 r., ze zm.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	od dnia 1 czerwca 2026 r. do dnia 30 czerwca 2026 r.
Kontrolerzy	1. Anna Skrzyńska – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.258.2026.AS z dnia 5 maja 2026 r., 2. Agnieszka Kukuryka-Szymuś – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.257.2026.AS z dnia 5 maja 2026 r. (dowód: akta kontroli, str. 11-14)

¹ dalej „Ośrodek” lub „GOPS”

² t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 639, ze zm., dalej „ustawa o pomocy społecznej” lub „ustawa”

³ t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1065, dalej „rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Sabina Baryluk – Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wińsku.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wińsku w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

III. Ustalenia kontroli

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone w jednostce podlegającej kontroli w dniach 1, 2, 3 czerwca 2026 r. na podstawie dokumentacji zawartej w teczkach osób, które ubiegały się o świadczenia z pomocy społecznej i które korzystały z tych świadczeń w okresie objętym kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wińsku Panią Sabinę Baryluk. Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 19.

Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 16, 16a, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka (pkt 1),
- sporządzania, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich (pkt 11),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenia pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Dyrektor GOPS w Wińsku na podstawie Zarządzenia Nr 128/2015 z dnia 16 listopada 2015 r. wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9 i 15 ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśniła Dyrektor Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie było wniosków o udzielenie pomocy w formie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15).

Ustalono również, że Gmina Wińsko prowadzi 2 mieszkania wspomagane. Każde z mieszkań przeznaczone jest dla 2 osób. Mieszkania, o których wyżej mowa zostały zgłoszone do rejestru mieszkań treningowych i wspomaganych prowadzonych przez gminę, powiat lub na ich zlecenie, o którym mowa w art. 53 ust. 16 ustawy o pomocy społecznej, prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego (art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy).

Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowania do nich osób wymagających opieki (pkt 3),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach (pkt 5).

Gmina Wińsko nie realizuje zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 2a, i 3b ustawy dotyczących przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2), organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (pkt 2a) oraz przyznawania i realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 3b), gdyż jak wyjaśniła Dyrektor Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie wpłynął wniosek o taką formę pomocy.

⁴ t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1461, ze zm.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie opracował i nie realizował projektów socjalnych (pkt 3a) ustawy, ale jak wyjaśniła Dyrektor GOPS, planowano przekształcić się w CUS, gdzie były zaplanowane różnorodne działania przeznaczone dla mieszkańców Gminy.

Gmina Wińsko na swoim terenie prowadzi dwa Dienne Domy „Senior+”. Pierwszy z ośrodków wsparcia mieści się w Wińsku, przy ul. Piłsudskiego 34 i przeznaczony jest dla 15 osób. Drugi z domów usytuowany jest pod adresem Wińsko, ul. Piłsudskiego 34A. Przeznaczony jest dla 10 osób.

Dienne Domy „Senior+” działają w strukturze organizacyjnej GOPS w Wińsku. Brak jest osoby zatrudnionej na stanowisku Kierownika Dziennego Domu. Termin realizacji wydanego w tym zakresie zalecenia o treści: „*Uregulować kwestię zatrudnienia na stanowisku Kierownika Dziennego Domu Senior+*” został pismem znak: ZP-KNPS.431.6.8.2023.AK z dnia 23 marca 2026 r. wydłużony do dnia 30 września 2026 r.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 6, 9 i 10 ustawy, dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 10).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 4, 7 i 8 ustawy dotyczące:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
 - przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
 - przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzieleniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przepisów wydanych na podstawie art. 107 ust. 1 tej ustawy (pkt 8),
- nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśniła Dyrektor GOPS, w okresie objętym kontrolą nie było wniosków o udzielenie pomocy w tej formie.

Gmina Wińsko nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy), ale w 2025 r. i 2026 r. 12 mieszkańców Gminy uczestniczyło w zajęciach oferowanych przez Ośrodek Wsparcia

Dziennego „Nasz Dom” w Wołowie oraz Powiatowy Ośrodek Wsparcia – Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołowie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wińsku koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

W kontrolowanym okresie Dyrektor GOPS w Wińsku nie wytaczała powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli. Osoby potrzebujące pomocy w tym zakresie korzystają nieodpłatnej pomocy prawnej w Ośrodku. Klientom Ośrodka wsparcia w tym zakresie udzielają również pracownicy socjalni GOPS (art. 110 ust. 5 ustawy).

W okresie objętym kontrolą GOPS w Wińsku kierował wnioski o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami. W okresie objętym kontrolą skierował 44 osobom (31 w 2025 r. i 13 w roku bieżącym) wnioski do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wołowie. Ośrodek udostępniał druki i udzielał informacji w powyższym zakresie (art. 110 ust. 6 ustawy).

Dyrektor GOPS w Wińsku składała Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiała potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

W okresie objętym kontrolą do 1.06.2026 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wińsku nie udzielał pomocy obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁵.

Osoba zatrudniona na stanowisku Dyrektora GOPS w Wińsku spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych, wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

Na dzień 31.12.2025 r. oraz na dzień kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wińsku zatrudnionych było 5 pracowników socjalnych w wymiarze 5 etatów, którzy otrzymywali dodatek do wynagrodzenia wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej w wysokości 400,00 zł. Dodatek, o którym wyżej mowa nie był uwzględniany przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁶. W aktach osobowych pracowników socjalnych Ośrodka znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie tego dodatku oraz podpisane zakresy czynności.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Wińsko zamieszkałą przez 7 648 mieszkańców, w tym 198 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2025 r.) i 7 614 mieszkańców w tym 144 rodziny i osoby samotnie gospodarujące objęte pracą socjalną (stan na dzień 1.06.2026 r.).

⁵ Dz. U. z 2025 r. poz. 337 ze zm.,

⁶ t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1773.

Na dzień 31.12.2025 r. oraz na dzień kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wińsku zatrudnionych było 5 pracowników socjalnych w łącznym wymiarze 5 etatów, którzy świadczyli pracę socjalną i przeprowadzali rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą jednostki w łącznym wymiarze 5 etatów, w związku z czym otrzymywali dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400 zł.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej (...) powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że ośrodek pomocy społecznej (...) zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wińsku na dzień 31.12.2025 r. i na dzień kontroli spełnia wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych w stosunku do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną a także liczby mieszkańców.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W zakresie udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym stwierdzono, że:

1. W skontrolowanej sprawie nie dokonano zmiany odpłatności za pobyt osoby w schronisku dla osób bezdomnych od dnia 1.02.2025 r. w związku ze zmianą sytuacji dochodowej osoby samotnie gospodarującej spowodowanej przypadającą w styczniu 2025 r. waloryzacją zasiłku stałego z obowiązującej do 31.12.2024 r. kwoty 1 000,00 zł na obowiązującą od 1.01.2025 r. kwotę 1 229,00 zł. Organ decyzją z dnia 21.01.2025 r. ustalił przysługującą stronie do wypłaty wysokość zasiłku stałego na kwotę 1 229,00 zł i w tym samym miesiącu dokonał wypłaty świadczenia w nowej, wyższej kwocie. Wysokość zmiany dochodu po pierwsze przekroczyła 10% ustawowego kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej, po drugie wynikała ze zmiany przepisów prawa w związku z powyższym organ powinien dokonać przeliczenia dotychczas ustalonej na poziomie 30% dochodu odpłatności za pobyt w schronisku. Zgodnie z § 2 ust. 2 obowiązującej w dacie wydania decyzji Uchwały Nr XVIII/153/2019 Rady Gminy Wińsko z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych oraz w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, ze zm. odpłatność strony przy osiągniętym w styczniu 2025 r. dochodzie 1 229,00 zł powinna od lutego 2025 r. wynieść 50% osiągniętego dochodu.

Zasiłek stały jest dochodem w rozumieniu art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej i nie został wpisany przez ustawodawcę do katalogu świadczeń, których nie wlicza się do dochodu wymienionych w art. 8 ust. 4 ustawy. Zmiana wysokości dochodu nastąpiła w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenia niepieniężne, przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tym samym miała wpływ na wysokość

ponoszonej odpłatności od dnia 1.02.2025 r. Organ powinien przeliczyć odpłatność za pobyt w schronisku oraz podjąć czynności mające na celu zmianę decyzji w tej części.

Zgodnie z art. 106 ust. 3b ustawy zmiana dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenie niepieniężne nie wpływa na wysokość tej odpłatności, jeżeli kwota zmiany nie przekroczyła 10% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Niniejszy przepis prawa w omawianej sytuacji nie ma zastosowania bowiem zmiana dochodu przekracza 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. kwotę 101,00 zł. Dlatego też należało przeliczyć odpłatność za pobyt w schronisku i w trybie art. 106 ust. 5 ustawy dokonać zmiany wydanej decyzji administracyjnej w części dotyczącej wysokości odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych.

W zakresie przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych stwierdzono, że:

1. W skontrolowanej sprawie nr 1 (A.Ż.) w rodzinnym wywiadzie środowiskowym część IV z dnia 18.08.2025 r., poprzedzającym wydanie decyzji Nr GOPS.402.176.2025 z dnia 19.08.2025 r., ustalono, że dochód rodziny z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku, tj. z lipca 2025 r. wynosi 3 300,00 zł w sytuacji, gdy zgodnie ze zgromadzonymi w toku postępowania administracyjnego dokumentami dochód powinien wynieść 3 600,00 zł (1000,00 zł świadczenie rodzicielskie, 1 100,00 alimenty i 1 500,00 zł praca dorywcza). W wywiadzie środowiskowym rozpisując poszczególne składniki dochodu wskazano, że rodzina osiągnęła dochód z pracy dorywczej w wysokości 1 200,00 zł, co nie było zgodne z dochodem deklarowanym przez osobę w złożonym oświadczeniu.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania (...).

2. W skontrolowanej sprawie nr 1 (A.Ż.) w rozstrzygnięciu decyzji administracyjnej Nr GOPS.402.176.2025 z dnia 19.08.2025 r., w związku z powyżej opisaną nieprawidłowością, błędnie ustalono wysokość zasiłku okresowego. Przyznano pięcioosobowej rodzinie, dla której ustawowe kryterium dochodowe wynosi 4 115,00 zł (823,00 zł x 5 osób), osiągającej dochód miesięczny (z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku, tj. z lipca 2025 r.) w wysokości 3 600,00 zł świadczenie finansowane w całości z dotacji celowej w wysokości 407,50 zł miesięcznie na okres od 1.08.2025 r. do 30.09.2025 r. Prawidłowa wysokość świadczenia, obliczona zgodnie z art. 38 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 ustawy, którą można w całości sfinansować z ww. dotacji powinna wynieść 257,50 zł miesięcznie ($4\,115,00\text{ zł} - 3\,600,00\text{ zł} = 515,00\text{ zł}$ x 50% = 257,50 zł). Pierwszy z przywołanych przepisów prawa stanowi, że zasiłek okresowy ustala się w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny, drugi zaś wskazuje, że kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny. Ponadto, mając na uwadze treść art. 147 ust. 7 ustawy stanowiącego, że od 2008 r. gminy otrzymują dotację celową na pokrycie wydatków na zasiłki okresowe w części określonej w art. 38 ust. 3, kwota miesięczna świadczenia w wysokości 150,00 zł ($407,50\text{ zł} - 257,50\text{ zł}$) powinna zostać sfinansowana ze środków własnych gminy.

W zakresie realizacji zadań dotyczących organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzono, że:

1. W skontrolowanej sprawie nr 2 (E.R.) decyzja administracyjna nr GOPS.441.6.2025 z dnia 26.03.2025 r., nie została prawidłowo doręczona stronie. Na niniejszej decyzji brak daty przy podpisie strony.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Zgodnie z brzmieniem art. 39 k.p.a. organ administracji publicznej doręcza pisma na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 *objaśnienie pojęć* pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, zwany dalej „adresem do doręczeń elektronicznych”, chyba że doręczenie następuje na konto w systemie teleinformatycznym organu albo w siedzibie organu (§ 1). W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1, organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem:

1) przez operatora wyznaczonego z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 *objaśnienie pojęć* pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, albo

2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy (§ 2). W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1 i § 2 pkt 1, organ administracji publicznej doręcza pisma:

1) przesyłką rejestrowaną, o której mowa w art. 3 *objaśnienie pojęć ustawowych* pkt 23 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 558), albo

2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy (§ 3).

Zgodnie z art. 46 § 1 k.p.a. odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia, a jeżeli odbierający pismo uchyla się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo, i przyczynę braku jej podpisu, o czym stanowi art. 46 § 2 k.p.a.

Przepisy art. 39 i następne k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać w sposób wskazany w wyżej powołanych normach prawa. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

Ponadto zgodnie z treścią art. 110 § 1. k.p.a. organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

2. We wszystkich skontrolowanych sprawach nr 3 (G.M.) dotyczących usług opiekuńczych błędnie określono odpłatność Strony za 1 godzinę usług opiekuńczych. W rozstrzygnięciu wskazano odpłatność za 1 godzinę usług w wysokości 37,62 zł. Powyższe rozstrzygnięcie nie

było prawidłowe, ponieważ zgodnie z obowiązującą na dzień wydania decyzji Uchwałą Nr XI/54/2024 z dnia 18 grudnia 2024 r. pełny koszt jednej godziny usług opiekuńczych wynosił 37,62 zł. W świetle ustalonej przez organ sytuacji dochodowej Strony odpłatność za 1 godzinę usług opiekuńczych stanowiła 10% kosztu jednej godziny usług, tj. 3,76 zł.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

3. W sprawie zakończonej decyzją administracyjną nr GOPS.441.Z.1.2025 z 16.05.2025 r. w pouczeniu wydanej decyzji administracyjnej nie informowano Strony o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania.

Zgodnie z art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. decyzja administracyjna zawiera pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania. Szczegółowe regulacje dotyczące tej kwestii znajdują się w art. 127a k.p.a.

W zakresie realizacji zadań dotyczących prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych stwierdzono, że:

1. W skontrolowanej sprawie nr 1 (S.P.), po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego w dniu 27.02.2026 r., wszczętego w związku z wnioskiem Strony o ponowne ustalenie wysokości odpłatności z uwagi na uzyskanie świadczenia wspierającego, Ośrodek zwolnił Stronę z ponoszenia odpłatności za świadczone usługi.

W toku rodzinnego wywiadu środowiskowego pracownik socjalny prawidłowo ustalił sytuację dochodową Strony, uwzględniając jednorazowo wypłacone świadczenie wspierające otrzymane w styczniu 2026 r., zgodnie z art. 8 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 97 ust. 5 ustawy Rada Powiatu lub Rada Gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Ustalony dochód kwalifikował Stronę do ponoszenia odpłatności zgodnie z Uchwałą Nr II/6/2024 Rady Gminy Wińsko z dnia 23 maja 2024 r. zmieniającą uchwałę w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. Pomimo powyższego Ośrodek zwolnił Stronę z ponoszenia odpłatności. Jednocześnie stwierdzono, że obowiązująca Uchwała nie zawiera postanowień określających przesłanki ani możliwość częściowego lub całkowitego zwolnienia z ponoszenia odpłatności. W konsekwencji organ nie dysponował podstawą prawną wynikającą z aktu prawa miejscowego do zastosowania zwolnienia z odpłatności.

W zakresie realizacji zadań dotyczących dożywiania dzieci stwierdzono, że:

1. We wszystkich skontrolowanych sprawach w podstawach prawnych decyzji administracyjnych powoływano art. 48 ust 4 i 5 ustawy. Przywołany przepis prawa nie ma ustępów.

Art. 107 § 1 k.p.a. wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. podstawa prawna (§ 1 pkt 4), która powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw wydania decyzji administracyjnej,

czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego wraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W zakresie realizacji zadań dotyczących pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego stwierdzono, że:

1. W sprawdzonych sprawach, w podstawach prawnych decyzji administracyjnych przyznających pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego nie wskazywano art. 7 pkt 12 i art. 17 ust. 1 pkt 16a ustawy stanowiących o tej formie pomocy.

Analogicznie jak w sprawach dotyczących dożywiania dzieci art. 107 § 1 k.p.a. wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. podstawa prawna (§ 1 pkt 4). Podstawa prawna powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw wydania decyzji administracyjnej, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego wraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W zakresie realizacji zadań dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków stałych stwierdzono, że:

1. We wszystkich skontrolowanych decyzjach administracyjnych przyznających zasiłek stały wraz z odprowadzaniem składek na ubezpieczenie zdrowotne nie wskazywano przepisów ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Analogicznie jak w sprawach dotyczących dożywiania dzieci i pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego art. 107 § 1 k.p.a. wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. podstawa prawna, która winna powoływać wszystkie faktyczne przepisy, które legły u podstaw jej wydania, czyli przepisy prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego wraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W zakresie realizacji zadań dotyczących prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki stwierdzono, że:

1. W skontrolowanej sprawie nr 1 (R.A.) wszystkie decyzje administracyjne zostały doręczone stronie bez wskazania daty odbioru. Na niniejszych decyzjach widnieje tylko podpis strony.

Analogicznie jak w sprawie dotyczącej organizowania i świadczenia usług opiekuńczych właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy

do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

W zakresie realizacji zadań dotyczących organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzono, że:

1. W sprawdzonej decyzji nr 442.S.Z.2.2025 z dnia 17.02.2025 r. przywołano zarządzenie Kierownika GOPS nr 12/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie ustalenia ceny godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi które nie obowiązywało w dniu wydania decyzji.

Analogicznie jak w sprawach dotyczących dożywiania dzieci i pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego oraz zasiłków stałych art. 107 § 1 k.p.a. wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. podstawa prawna (§ 1 pkt 4). Podstawa prawna powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw wydania decyzji administracyjnej, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego wraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W zakresie realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia stwierdzono, że:

1. W sprawie nr 3 (J.K.) w podstawie prawnej decyzji administracyjnej przyznającej pomoc w formie posiłku osobie dorosłej z rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” powołano przepisy prawa dotyczące dożywiania dzieci (art. 17 ust. 1 pkt 14 i art. 48b ust. 3 ustawy) oraz art. 48 ust. 4 i 5 ustawy, który nie ma ustępów.

Analogicznie jak w sprawach dotyczących dożywiania dzieci, pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, zasiłków stałych i usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi art. 107 § 1 k.p.a. wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. podstawa prawna (§ 1 pkt 4). Podstawa prawna powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw wydania decyzji administracyjnej, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego wraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Nieprawidłowości:

1. Brak weryfikacji odpłatności strony za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych i zmiany decyzji w tym zakresie w związku ze zmianą sytuacji dochodowej.
2. Błędne ustalenie wysokości dochodu rodziny.

3. Błędne ustalenie wysokości zasiłku okresowego.
4. Nierzetelne sporządzanie decyzji administracyjnych w zakresie podstawy prawnej w sprawach dotyczących dożywiania dzieci i dorosłych oraz pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego, przyznawania i wypłacania zasiłków stałych i organizowaniu i świadczeniu specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Brak informacji dotyczących prawa do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania.
5. Błędne ustalenie odpłatności w sprawach dotyczących organizowania i świadczenia usług opiekuńczych.
6. Brak wskazania daty odbioru decyzji w sprawach dotyczących organizowania i świadczenia usług opiekuńczych oraz skierowania i ustalenia odpłatności za pobyt w rodzinnym domu pomocy.
7. Błędne zwolnienie z odpłatności za pobyt w mieszkaniu wspomagany.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanego zadania należy:

Zalecenia:

1. W przypadku zmiany przepisów prawa lub zmiany sytuacji dochodowej w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenie niepieniężne (pobyt w schronisku dla osób bezdomnych) o kwotę przekraczającą 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie, jeśli zmiana ta powoduje przejście do innej grupy stanowiącej o wysokości ponoszenia odpłatności zmieniać decyzję administracyjną wydaną w tym zakresie.
Podstawa prawna: art. 106 ust. 5, z zastrzeżeniem art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej w związku z § 2 ust. 2 Uchwały Nr XVIII/153/2019 Rady Gminy Wińsko z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych oraz w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, ze zm.⁷
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Za dochód przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i koszty uzyskania przychodu; składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.
Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
Termin wykonania na bieżąco.
3. Zasiłek okresowy ustalać, w przypadku rodziny, do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny. Z dotacji celowej finansować część zasiłku odpowiadającą 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

⁷ Dz. Urz. Województwa Dolnośląskiego z 2020 r., poz. 156

Termin wykonania na bieżąco.

- Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 4 i 7 k.p.a. i art. 127a k.p.a.

Podstawa prawna: art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.

6. Decyzje administracyjne w sprawach pomocy społecznej doręczać stronom, a gdy działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi zgodnie z przepisami k.p.a.

Podstawa prawna: art. 39, art. 40, art. 42 § 2, art. 46 k.p.a.

7. Zwolnienie z odpłatności za pobyt w mieszkaniu wspomaganym ustalać zgodnie z obowiązującą w tym zakresie Uchwałą Rady Gminy w Wińsku obowiązującą w dniu wydania decyzji.

Podstawa prawna: art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

Termin wykonania: na bieżąco.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Dyrektora jednostki kontrolowanej, drugi do Wójta Gminy Wińsko, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

1. Wójt Gminy Wińsko

2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniucz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej